

НТУУ «КПІ» відвідав лауреат Нобелівської премії в галузі хімії Рьоджі Нойорі

(на фото – у центрі). Візит одного із провідних японських науковців зі світовим ім'ям до КПІ був організований за сприяння Надзвичайного і Повноважного Посла Японії в Україні Саката Тоїчі (на фото – перший зліва), який також узяв у ньому участь.

23 липня 2013 року НТУУ «КПІ» відвідав всесвітньо відомий учений, лауреат Нобелівської премії в галузі хімії (2001 р.), президент Японського інституту фізико-хімічних досліджень «RIKEN» доктор Рьоджі Нойорі

конструкторам, чия творча діяльність почалася в КПІ чи була з ним пов'язана, та ознайомилися з експозиціями Державного політехнічного музею при НТУУ «КПІ». Після загального знайомства з університетом чле-

ни делегації зустрілися з його керівництвом і обговорили напрями і шляхи розширення співпраці.

У зустрічі взяли участь ректор НТУУ «КПІ» академік НАН України Михайло Згуровський, проректор з міжнародного співробітництва член-кореспондент НАН України Сергій Сидоренко, директор Українсько-Японського центру НТУУ «КПІ» Осаму Мідзутані, заступник першого проректора Володимир Тимофеев, заступник проректора з наукової роботи Валерій Барбаш, представники інститутів та факультетів. У ході розмови учасники обмінялися думками щодо нинішнього стану наукових та економічних обмінів між Україною та Японією, а також обговорили питання налагодження співпраці між НТУУ «КПІ» та інститутом «RIKEN».

Інф. «КП»

"KPI-OPEN 2013" фінішувала

Для студентів, які захоплюються програмуванням, липень уже традиційно починається з відкритої Міжнародної студентської олімпіади з програмування імені С. О. Лебедева та В. М. Глушкова "KPI-OPEN". Не став винятком і 2013 рік: перший тиждень своїх канікул майже 400 студентів провели в нашому університеті, розв'язуючи непрості олімпіадні задачі.

За вісім років свого проведення олімпіада "KPI-OPEN" стала найбільшою в Україні та однією з найбільших у світі очних олімпіад з програмування серед студентів. Цьогоріч участь у ній взяли 95 команд з 64 університетів України, Російської Федерації, Білорусі, Туреччини, Угорщини, Молдови, Естонії та Польщі!

Організаторами олімпіади традиційно є НТУУ "КПІ" та Development group Vapor1 inc. за підтримки Міністерства освіти і науки України і Кібернетичного центру Національної академії наук України.

Олімпіада традиційно проводиться за оригінальними правилами, гармонізованими з міжнародними. Ця особливість олімпіади вкулі з відсутністю організаційного внеску зробила "KPI-OPEN" ідеальним майданчиком для зустрічі молодих програмістів.

Як наголосує ініціатор проведення олімпіад, випускник КПІ й засновник Development group Vapor1 inc. Іван Плотников, серед основних завдань, які ставляться перед цим турніром, – сприяти підвищенню професійного рівня майбутніх

спеціалістів у галузі ІТ розвитку, налагодженню міжуніверситетських зв'язків і особистих контактів між студентами з різних міст і країн, а також надати їм можливість спробувати себе в командній роботі. А ще, звісно, привертати увагу суспільства до інтелектуальних зацікавлень і здобутків сьогоденного студентства і популяризувати професію, пов'язану з новітніми технологіями.

"Я впевнений, що студенти-програмісти, які беруть участь у цій олімпіаді, не лише отримують змогу продемонструвати свої креативні якості, але й набувають нових корисних умінь і навичок, зав'язують нові контакти і дружні зв'язки з однолітками з різних університетів і країн світу. Так створюється велика позитивна мережа дуже талановитих людей", – зауважив на церемонії відкриття олімпіади ректор НТУУ "КПІ" Михайло Згуровський.

Що ж до ІТ-компаній, які щорічно приєднуються до організації олімпіади, тут вони отримують чудову нагоду придивитися до її учасників як до потенційних майбутніх колег. Тому усталеною сталою практикою проведення разом з олімпіадою презентацій, семінарів та лекцій, у ході яких спеціалісти ІТ-компаній діляться власним практичним досвідом та знаннями і знайомлять молодих програмістів із завданнями, які стоять перед інду-

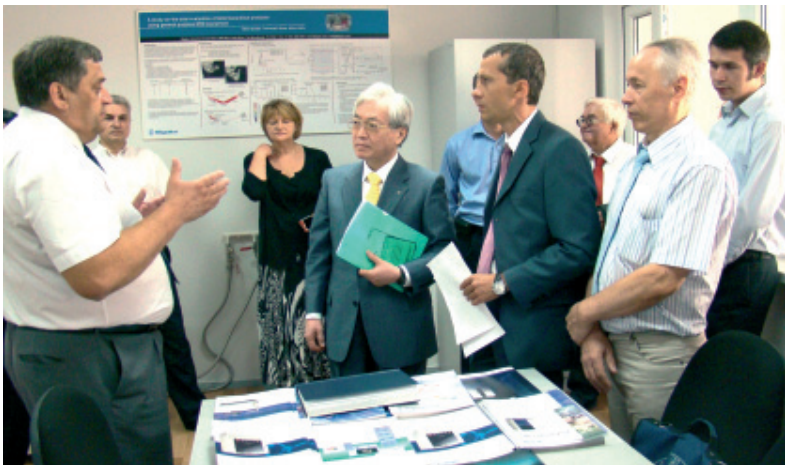

Переможці олімпіади – члени команди МФТІ кристалевим призом "KPI-OPEN"

стрію на даному етапі її розвитку. Також традиційно в програмі олімпіади різноманітні конкурси, переможці яких нагороджуються корисними призами. Звісно, подбали організатори і про культурну програму та відпочинок учасників – цього року професійні гіді провели для них екскурсію Києвом, для них було влаштовано джазовий концерт, квест кампусом КПІ та прогулянку на теплоході по Дніпру.

Закінчення на 2-й стор. ➤

Візит президента компанії «Ригаку Корпорейшн»

18 липня 2013 року Національний технічний університет України «Київський політехнічний інститут» відвідала делегація компанії «Ригаку Корпорейшн» (Японія) на чолі з її президентом Хікару Шимурою (на фото – у центрі). Це вже не перший його візит – торік в університеті було урочисто відкрито Навчально-науко-

вий центр рентгеноструктурного аналізу НТУУ «КПІ» – «РИГАКУ», обладнання для якого надала університету ця всесвітньо відома фірма.

Тож після зустрічі з керівництвом університету представники фірми ознайомилися з роботою Центру в період з вересня 2012 по червень 2013 року. Відповідну презентацію провів

для них керівник лабораторії професор Мирослав Карпець. Звісно, делегація «Ригаку Корпорейшн» оглянула і саму лабораторію Центру, в якій, попри літній період, робота не припиняється ані на день.

Під час підсумкової зустрічі з керівництвом університету, в якій взяли участь ректор НТУУ «КПІ» академік НАН України Михайло Згуровський, перший проректор академік НАН України Юрій Якименко, проректор з міжнародних зв'язків член-кореспондент НАН України Сергій Сидоренко, директор Українсько-Японського центру НТУУ «КПІ» Осаму Мідзутані та інші, було обговорено перспективи розвитку Навчально-наукового центру рентгеноструктурного аналізу НТУУ «КПІ» – «РИГАКУ» і подальшої співпраці між НТУУ «КПІ» та компанією «Ригаку Корпорейшн».

ДОВІДКОВО:

Корпорація «РИГАКУ» («RIGAKU») є світовим лідером у галузі рентгеновської аналітичної та промислової технологій. За обсягами виробницт-

ва і якістю своєї продукції вона посідає перше місце у світі. Корпорація виробляє рентгенівське обладнання (дифрактометри, спектрометри та інші), призначене для аналізу металів, сплавів і мінералів, контролю якості продукції, аналізу кристалів і біологічних матеріалів (включаючи дослідження геному людини). Корпорація є лідером продажів рентгенівського аналітичного обладнання на ринках США, Японії, країн Південно-Східної Азії і Південної Америки (Бразилія), яке використовується всіма найбільшими промисловими компаніями світу.

Серед приладів, які виробляє корпорація «РИГАКУ», є її повна лінійка рентгенівських дифрактометрів. Характерною їх рисою є універсальність, що дозволяє на одному приладі розв'язувати дуже широке коло завдань, для вирішення яких раніше потрібні були зусилля декількох лабораторій. Основними завданнями цих приладів є визначення фазового складу, структурний аналіз, аналіз текстур, визначення типу та кількості дефектів у виробі до, в процесі і після їх експлуатації тощо.

Лілія Скиба

СЬОГОДНІ В НОМЕРІ:

1 Міжнародна співпраця

1 "KPI-OPEN 2013"

2

2 В.П.Сапроновій – 75!

2

Освіта для аспірантів

Літня школа

3 115 років ММІ

4 "Студент-ЄВРО – 2013"

Оголошення

Кидайте палити!!!

Про шкودу паління знають усі. Проте, що куріння вбиває, попереджають написи на кожній пачці сигарет. Майже кожен ще у шкільному віці чув про шкоду нікотину, що тютюновий дим – сильний канцероген, що серед хворих на рак легень 90% – курці.

Але в Україні курить майже кожний третій...

Є така властивість людської психіки – вважати, що жакливі наслідки шкідливої звички можуть спіткати кого завгодно, але не самого курця. Що це хтось зовсім далекий і незнайомий хворітиме страшними недугами, причина яких – паління. Що не своя, а чиясь дитина мучитиметься від нападів ядухи, викликаної палінням матері. Що загроза викидня нависатиме над чияюсь чужою, а не власною вагітною дружиною. Що принизливу залежність від якоїсь гидоти, що зростає з кожною викуреною сигаретою, можна легко подолати.

Закінчення на 2-й стор. ➤

ОСВІТА ДЛЯ АСПІРАНТІВ

7 червня у Великій фізичній аудиторії першого корпусу НТУУ "КПІ" професорами І.Б. Жилиєвим та О.Ф. Морозовим був проведений науково-методологічний семінар для аспірантів та здобувачів факультету менеджменту та маркетингу.

Доповідь д.е.н., професора кафедри менеджменту І.Б. Жилиєва була присвячена сучасним особливостям написання дисертаційних досліджень з точки зору експертного оцінювання, що надасть можливість аспірантам та здобувачам комплексно підійти до своїх наукових здобутків. У своєму виступі проф. І.Б. Жилиєв особливу увагу приділив оформленню ключових положень наукової новизни відповідно до вимог ДАК, визначив правила формулювання

Зліва направо: І.Б. Жилиєв, О.Ф. Морозов, В.В. Дергачова

основних елементів наукової новизни та надав основні характерні їх ознаки. Також проф. І.Б. Жилиєвим було розглянуто базові положення використання схеми аналізу дисертацій на предмет методологічної цілісності наукових здобутків, запропонованої проф. А.Т. Ашером. Подана схема надає можливість дисертанту переосмислити та структурувати результати своєї наукової діяльності відповідно до вимог ДАК. Доповідач наголосив, що в захисті роботи зацікавлений не лише здобувач, але й науковці, які беруть участь у процесі рецензування дисертаційної роботи. Проф. І.Б. Жилиєв відмітив важливість дотримання принципів наукової зацікавленості та корпоративної наукової етики у процесі написання дисертаційної роботи та підготовки її до захисту.

У своїй доповіді проф. О.Ф. Морозов приділив основну увагу впливу факторів конкурентного середовища на рівень інноваційної діяльності науковця. Доповідач зазначив основні етапи наукової роботи, охарактеризував фактори впливу та варіанти траєкторії зміни рівня науково-інноваційної роботи дослідника. Також проф. О.Ф. Морозов наголосив на важливості вибору сфери наукових інтересів, зокрема ввів поняття "топографічна множина", яке в процесі дослідження має виокремитися в обрану сферу наукового дослідження, а саме – у "топографічний простір". У цьому зв'язку під час роботи над дисертацією аспірант або здобувач повинен враховувати вплив часу на об'єкт дослідження, що знаходиться під впливом факторів конкурентного середовища.

Після закінчення науково-методологічного семінару завідувач кафедри менеджменту д.е.н., професор В.В. Дергачова подякувала професорам за допомогу в систематизації знань аспірантів та здобувачів ФММ для забезпечення їх подальшої успішної наукової діяльності у стінах славетного НТУУ "КПІ" та запевнила слухачів, що такі семінари проводитимуться регулярно та стануть доброю традицією кафедри менеджменту.

Н.О. Сімченко,

д.е.н., доцент, професор кафедри менеджменту ФММ,
М.В. Шкробот, асистент кафедри менеджменту ФММ

Кидайте палити!!!

Закінчення.
Початок на 1-й стор.

Але думати так – помилка. Біда сліпа і б'є, не обираючи жертв. Для курців вірогідність отримати смертельну недугу є значно вищою, ніж для решти людей. А «джентльменський набір» хвороб, які, хоч і не вбивають зразу, та значно погіршують якість життя, рано чи пізно отримують усі любители тютюну.

Проте доросла людина вправі сама обирати власний спосіб життя: хоче грати в цю зловісну «російську рулетку» – її вибір. Утім, такий вибір не має обмежувати право інших людей на чисте повітря. Право не залежати від шкідливих звичок оточуючих. Право на здоров'я!

Права людей, які не курять, в більшості цивілізованих країн світу захищає закон. Не виняток і наша держава. Україна приєдналася до міжнародної «Рамкової конвенції Всесвітньої організації охорони здоров'я з боротьби з тютюном», уже кілька років чинним є Закон України «Про заходи щодо попередження та зменшення вживання тютюнових виробів і їх шкідливого впливу на здоров'я населення», у нас заборонено будь-яку рекламу та інші способи стимулювання купівлі тютюнових виробів – спонсорство тютюновими компаніями фестивалів, концертів, спортивних змагань тощо. Вкупі з повсюдною інформацією про шкоду від тютюну все це повільно, але таки змінює загальне ставлення до паління серед наших співвітчизників. Тепер, дійсно, курці не димлять (практично) в поїздах, не отруюють (майже) життя оточуючим в кафе і ресторанах, не палять (здебільшого) у підземних переходах.

З огляду на викладене не може не дивувати, що тютюновий сморід усе ще можна відчувати в навчальних кор-

пусах і гуртожитках нашого університету. Це, до речі, порушення п.3 ч.2 ст.13 згаданого вище закону, де прямо записано, що куріння забороняється «у приміщеннях та на території навчальних закладів».

Покласти цьому край допоможе щойно виданий наказ ректора НТУУ «КПІ» Михайла Згуровського №1-227 «Про заходи щодо попередження та зменшення вживання тютюнових виробів і їх шкідливого впливу на здоров'я працівників та осіб, що навчаються в НТУУ «КПІ», в якому викладено комплекс заходів щодо подолання тютюнової епідемії в університеті.

Насамкінець варто процитувати запис на одному з Інтернет-форумів, присвячених боротьбі з палінням: «Чи можна вважати розумною людину, яка щодня добровільно вдихає токсичні гази, заробляє собі хвороби, та ще й за це все платить гроші?! Якщо ви вважаєте себе цивілізованою, розумною, освіченою людиною, то ви не можете бути курцем! Кидайте палити!!!»

Приєднуємося до цього заклик...
Редакція "КПІ"

З наказу ректора НТУУ "КПІ" №1-227 від 03.09.2013 р. "Про заходи щодо попередження та зменшення вживання тютюнових виробів і їх шкідливого впливу на здоров'я працівників та осіб, що навчаються в НТУУ "КПІ":

1. **Заборонити вживання тютюнових виробів, а також електронних сигарет і кальяніє у приміщеннях та на території НТУУ "КПІ".**

3. **Першому проректору Якименку Ю.І. та проректору з науково-педагогічної роботи Варламову Г.Б. застосувати до працівників та осіб, що навчаються, які вживають тютюнові вироби в приміщеннях та на території НТУУ "КПІ", дисциплінарні стягнення за порушення цього наказу.**

ВІТАЄМО! ВІТАЄМО!

Валентині Петрівні Сапроновій – 75!

Валентина Петрівна Сапронова у 1960 р. закінчила електроенергетичний факультет КПІ. Багато років вона працювала начальником відділу комплектації в будівельному управлінні. За її участю були побудовані навчальні корпуси, студентські гуртожитки, спортивний комплекс, науково-технічна бібліотека, база відпочинку, житлові будинки та інші споруди. Тривалий час Валентина Петрівна виконувала обов'язки голови профбюро відділу капітального будівництва КПІ. Відзначена званням "Заслужений працівник НТУУ "КПІ". Улітку 2013 р. Валентина Петрівна Сапронова зустріла 75-річчя.

Усі, кому доводилося працювати з Валентиною Петрівною, завжди з приємністю згадують моменти як ділового, так і простого людського спілкування. Висока організованість, відповідальність за доручену справу, вимогливість до себе та інших, уміння чітко виконувати та ставити завдання, вказуючи найоптимальніші шляхи їх вирішення, і, водночас, здатність розуміти колег, їхні потреби й проблеми – ось що завжди вирізняє її в колективі. Як висококваліфікований спеціаліст з величезною працьовитістю та досвідом роботи, вона своїм сумлінним ставленням до службових обов'язків здобула авторитет і повагу серед працівників університету.

Валентина Петрівна завжди сповнена нових ідей та планів, які активно втілює в життя, залучаючи й інших. Весною минулого року вона виступила з ініціативою проведення в бібліотеці літературно-музичних вечорів, присвячених видатним особистостям історії і культури. Вже відбулися вечори, присвячені родині Браницьких, королю Польщі Станіславу Августу Понятовському, Богдану Хмельницькому, родині Потоцьких, Євеліні Ганській та Оноре де Бальзаку. Готує їх вона разом з працівниками бібліотеки.

Кожний такий вечір – це захоплююча подорож до світу прекрасного, що супроводжується музикою і віршами. Щоразу все більше гостей приходить до НТБ НТУУ "КПІ" ім. Г.І.Денисенка, щоб відкрити для себе невідомі факти з історії, почути про багатовікові відносини між Україною і Польщею та познакомиться з видатними посталями польської культури. Не можна не відзначити талант оповідача, артистизм та ґрунтовні знання Валентини Петрівни, завдяки чому мистецькі вечори в науковій бібліотеці швидко набули популярності.

Друзі і колеги вітають Валентину Петрівну з ювілеєм, бажають їй міцного здоров'я, творчої наснаги і натхнення!

Закінчення.
Початок на 1-й стор.

До речі, спонсорами "KPI-OPEN 2013" були такі відомі компанії, як INLINE GROUP WEST, Seasonic Electronics Co., Schneider Electric, Western Digital та WebMoney Transfer. А інформаційними спонсорами виступили Інтернет-ресурси та друківані видання ixbt.com, 3dnews.ru, Hi-Tech.ua, "Компьютерное обозрение", ITC.ua, EasyCOM.com.ua, overclockers.ua, modlabs.net, CHIP Ukraine, "Компьютерная газета", IT-news, "Сети и телекоммуникации", Hardwareluxx, Hi-Tech Expert, Hi-Tech Pro, Шпиль!, benchit.kz, occlub.ru, GameGPU.ru, gagadget.com, Tom's Hardware Guide, overclockers.ru, а також інформаційний портал Segodnya.ua.

Цього року впродовж двох турів олімпіади її учасники мусили розв'язати чотирнадцять нетривіальних задач. Не всім це вдалося – майже два десятки команд-учасниць не впоралися з жодним завданням, що є свідченням надзвичайно високого її рівня. І все ж таки, навіть для тих, кому олімпіадні вершини не підкорилися, участь у ній стала стимулом для

самовдосконалення. І для всіх – чудовим досвідом командної роботи на результат.

Проте олімпіада – це, насамперед, змагання, і як і в будь-якому змаганні, у ній є переможці. Цього року п'єдестал пошани виглядав так:

I місце – у MIPT The Sun (Федеральна державна освітня установа вищої

"KPI-OPEN 2013" фінішувала

професійної освіти "Московський фізико-технічний інститут (державний університет)";

II місце – ONU 1 2/3 (Одеський національний університет імені І.І. Мечникова) і Limitless (Київський національний університет імені Тараса Шевченка);

III місце – UWр (Вроцлавський університет (Польща), SuperMario (Київський національний університет імені Тараса Шевченка) та ELTE Sparrows (Університет імені Лоранда Етвеша (Угорщина)).

Дипломи переможців і призи – блоки живлення від компанії "Seasonic", пристрої електрозахисту від компанії

"Schneider Electric" та жорсткі диски від компанії "Western Digital" – вручили представникам команд та їх тренерам Геннадій Варламов і Іван Плотніков. А члени команди-переможниці турніру MIPT The Sun з МФТІ повернулися до Москви ще й з традиційним кришталевим призом "KPI-OPEN", прикрашеним символікою олімпіади.

Команди, які посили з четвертого по двадцять п'яте місце включно, були нагороджені дипломами "За високі досягнення".

Переможців поздоровили голова оргкомітету Іван Плотніков, проректор НТУУ "КПІ" з навчально-виховної роботи Геннадій Варламов і представники компанії-спонсорів. З теплими словами звернулася до них і донька академіка Віктора Глушкова, ім'я якої носить олімпіада, Віра Глушкова: "З кожним роком ця чудова олімпіада набирає обертів. Все більше студентів із все більшої кількості країн беруть у ній участь, і це чудово. Я поздоровляю з цим усіх і, передусім, організаторів... І хочу побажати вам успіхів у творчості і повної творчої самовіддачі!"

Отже, Восьма міжнародна відкрита студентська олімпіада з програмування імені С.О.Лебедева і В.М. Глушкова "KPI-OPEN 2013" завершилася. Почалася підготовка до "KPI-OPEN 2014".

Дмитро Стефанович

Літня школа англійської мови КПІ в Болгарії

І знову ми повертаємось з незабутньої поїздки, з дивовижної подорожі, з такої вже рідної для нас Літньої школи англійської мови КПІ, що четвертий рік поспіль проходить на популярному болгарському курорті Золоті Піски. Заснована в 2010 році, Літня школа продовжує свою діяльність під патронатом факультету менеджменту і маркетингу – декана Олега Анатолійовича Гавриша, зав. кафедри менеджменту Вікторії Вікторівни Дергачової та її помічників – Катерини Олександрівни Кузнецової, Олександра Сергійовича Ченуши та Ірини Миколаївни Манасенко.

Варто відзначити, що за період свого існування наша Літня школа зазнала певних прогресивних змін – у цьому році ми мали не один заїзд, як це було завжди, а два – по 2 тижні кожні. Таким чином, уже більша кількість студентів змогла пройти курс-інтенсив англійської мови та відпочити на чорноморському узбережжі в Болгарії. Слід зазначити, що наш викладач англійської мови Оксана Анатоліївна Ярмоленко кожного року вдосконалює програму навчання в Літній школі з урахуванням побажань слухачів та сучасних вимог часу, щоб кожен міг знайти для себе щось нове у запропонованому курсі, а також, щоб студенти, які приїхали вивчати англійську мову в нашу школу вже не вперше, теж мали свою програму навчання.

Заняття в школі проходять у будні дні в групах по 10-12 осіб, які формуються залежно від рівня знань англійської мови студентів, що визначається за результатами тестування при реєстрації участі в Літній школі. У дружній та теплій атмосфері ви зможете покращити ті сторони вивчення іноземної мови, які завжди були для вас важкими, а також подолаєте комунікаційний бар'єр перед вільним спілкуванням.

Вихідними днями ми організуємо екскурсії у найвідоміші культурні місця Болгарії та до видатних природних феноменів, щоб студенти дізнались про країну з різних сторін – культурної, історичної, овіяної легендами або

сучасним колоритом. Так, наступного року ви зможете відвідати столицю Болгарії – м. Софія, найстародавніше місто – Пловдив, Созополь та місто-острів Несебр, побачити дивовижні пейзажі, що відкриваються з мису Каліакра та зануритися в легенди Аладжа-монастиря, підзарядитись природною енергією в Лісі Каменів та насолодитись краєвидами та шопінгом у місті Варна.

Крім того, якщо енергійним студентам буде мало тієї насиченої програми, яку готують для них організатори Літньої школи, в них ще буде можливість відвідати курорт Золоті Піски як вдень, так і вночі, оскільки він ніколи не спить. Кожен тут знайде щось цікаве, нове та захоплююче саме для себе. Ця подорож принесе вам нові знайомства та зустрічі зі старими друзями, несподівані відкриття, творчі досягнення, море теплих та незабутніх спогадів, які будуть зігрівати вас протягом року – до наступної поїздки у Літню школу. До зустрічі у 2014 році – приєднуйтеся до нас!

Катерина Кузнецова, аспірант ФММ

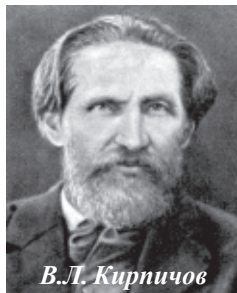
ДО 115-РІЧЧЯ КИЇВСЬКОЇ ПОЛІТЕХНІКИ

МЕХАНІКО-МАШИНОБУДІВНИЙ – ВІХИ СЛАВНОГО ШЛЯХУ

Механічне відділення (згодом – механіко-машинобудівний факультет (ММФ), а нині – Механіко-машинобудівний інститут НТУУ «КПІ») веде свою історію з 1898 року і разом з хіміко-технологічним факультетом є ровесником Київської політехніки.

У зв'язку з великою нестачею на той час інженерних кадрів для промисловості півдня Російської імперії на механічне відділення покладалося завдання підготовки інженерів-механіків широкого профілю в галузі металообробки, ливарної справи, парових машин, двигунів внутрішнього згорання, машин з переробки волокон, сільськогосподарських машин, електрогенераторів та електродвигунів.

Перший директор Київського політехнічного інституту – видатний учений-механік, почесний професор Віктор Львович Кирпичов – запросив для роботи в КПІ відомих учених: професорів С.П. Тимошенка, О.М. Динника, К.О. Зворикіна, Д.П. Рузького, М.А. Артем'єва, О.П. Котельникова, В.П. Жевського, М.Б. Делоне, Є.О. Патона, О.О. Радцига, О.Я. Ступіна, Я.М. Марковича та ін., які заклали фундамент перспективних наукових шкіл на ММФ.

В.Л. Кирпичов

з сільськогосподарського машинобудування, М.А. Артем'єва – з електричних машин, В.П. Єрмакова та М.П. Кравчука – з математики та ін. Наукові школи КПІ та механічного факультету піднесли до рівня світової науки. При цьому багато науковців мали можливість проходити тривале наукове стажування в передових наукових центрах Європи та Америки.

При організації навчального процесу ректорат КПІ велику увагу приділяв розробці моделі освіти інженера. З самого початку підготовки інженерних кадрів в Київській політехніці була закладена освітня модель європейських технічних університетів (зокрема, Паризької вищої політехнічної школи, Аахенського та Віденського технічних університетів). Ця модель передбачала органічне поєднання глибокої фундаментальної природничо-наукової підготовки з математики, фізики, хімії, механіки та інших дисциплін із загальноінженерною та набуття практичних професійних навичок з майбутньої спеціальності на виробництві і в наукових установах. Ця модель підготовки інженерних кадрів стала визначальною для КПІ, а віковий досвід підготовки фахівців для машинобу-

зразу давали виконувати серйозні технічні завдання. Ці якості, за міркуваннями Д.І. Менделєєва, першого голови Комісії з приймання держіспітів у КПІ, були результатом «...прекрасно поставленої навчальної справи в закладі». Згідно з існуючим на той час Положенням, після успішної інженерної діяльності протягом 10 років той, хто не мав дворянського титулу, міг його отримати.

З часом на ММФ відкривалися все нові спеціальності.

У 1928 році тут були відмінно обладнані лабораторії паровозів, парових двигунів, гідравліки, мастильних матеріалів, двигунів внутрішнього згорання, ливарної справи, теплових вимірів, сільськогосподарських машин і тракторів, обробки металів та авіації. На той час механічний факультет КПІ дав щасливу путівку в самостійне життя електротехнічному факультету КПІ (1918 р.), виділивши зі свого складу кафедру електротехніки. Першим деканом ЕТФ був випускник механічного відділення 1903 р. за профілем електромеханіка А.В. Кравковський (очолював кафедру електротехніки).

У підготовці висококваліфікованих інженерів, поліпшенні якості їх освіти, розвитку технічних навичок та ініціативи велику роль відіграли студентські науково-технічні гуртки. У цих гуртках студенти поповнювали та поглиблювали знання, одержані на лекціях, знайомилися з сучасним рівнем промисловості. Тут у них формувалося технічне мислення, пробуджувався інтерес до науки, набувалися організаторські навички. Ініціаторами створення таких гуртків стали студенти старших курсів механічного та інженерного факультетів. Перший гурток був створений на механічному факультеті 4 грудня 1902 р., на п'ятому році існування факультету. Спочатку він складався з восьми студентів на чолі з проф. О.О. Радцигом, якого пізніше замінив проф. В.Ф. Бобров, а останнього – проф. М.О. Воропаєв. У роботі гуртка активну участь бра-

ли професори Г.Д. Дубелір, Є.О. Патон та ін. Гурток мав власний статут, згідно з яким організувалася вся його робота. Було обрано керівництво гуртка. У листопаді 1906 р. за активного сприяння професорів М.Б. Делоне та М.А. Артем'єва був заснований гурток повітроплавання. Після Петербурзького аероклубу він став другою в країні авіалабораторією. Головою цього гуртка за статутом був директор КПІ, а віце-головою – студент механічного відділення В.Ф. Бобров. Уже через рік у роботі гуртка брали участь близько 200 студентів і викладачів. Гурток передплачував майже всі книги та журнали з повітроплавання, що тоді видавалися. Конструкторська робота розпочалася вже з наступного року. Ціла група гуртківців на чолі з проф. М.Б. Делоне будувала планери. Проте найактивнішою та найрезультативнішою виявилася секція літакобу-

днання. Уже в 1910 р. проф. О.С. Кудашов першим піднявся в повітря на літаку власної конструкції. У 1909 р. на базі цього гуртка було створено Київське товариство повітроплавання, яким активно опікувався професор кафедри теоретичної механіки механічного відділення М.Б. Делоне – учень М.С. Жуковського. Так Київ став одним із найбільш великих центрів розвитку вітчизняної авіації. Лише протягом 1909–1912 років київські ентузіасти створили близько 40 різних типів літаків. Цей творчий шлях, від перших підльотів у 1910 році, через три роки привів київських конструкторів під керівництвом студента механічного відділення КПІ І.І. Сікорського до створення перших у світі літаків-гігантів «Русский витязь» та «Илья Муромец». Із цих навіюлюбительських майстерень і бере свій початок з вересня 1920 року історія Київського авіаційного заводу (нині – Серійний завод ДП «Антонов»). Першим директором цього заводу був випускник механічного відділення (1907 р.) В.Ф. Бобров, великий патріот вітчизняної авіації.

Гурток повітроплавання КПІ в подальшому став базою для створення на механічному факультеті нової кафедри авіафаху. Згодом, у 1931 р., за клопотанням керівництва Київського авіаційного заводу в рамках самостійного Київського машинобудівного інституту (створений на базі машинобудівного факультету КПІ та існував з 1930 по 1934 р.) був відкритий авіафакультет. У 1933 р. на базі цього факультету створено самостійний вищий навчальний заклад – Київський авіаційний інститут. Нині це Національний авіаційний університет.

Науково-дослідна та конструкторсько-технологічна робота у факультетських гуртках була багатогран-

К.О. Зворикін

Є.О. Патон серед студентів механічного та інженерного відділень КПІ

на посаду професора і першого декана механічного факультету був запрошений професор Костянтин Олександрович Зворикін, який працював у Харківському технологічному інституті. До 1901 року вчений обіймав посаду декана інженерного факультету, а в 1904–1905 роках був директором КПІ. Проф. К.О. Зворикін відіграв значну роль у створенні та розвитку механічного факультету, а також і всього інституту.

Перший набір студентів у КПІ на механічне відділення склав 109 осіб.

При заснуванні інституту для забезпечення навчального процесу було створено 35 кафедр. З них на механічному відділенні були створені кафедри теоретичної механіки (завідувач проф. О.П. Котельников), прикладної механіки (завідувач проф. Д.П. Рузький), опору матеріалів (завідувач проф. В.Л. Кирпичов) та механічної технології (завідувач проф. К.О. Зворикін).

Академік архітектури О.В. Кобелев з 1899 р. викладав на механічному відділенні архітектурне креслення та архітектурне проектування. Відомий український художник М.К. Пимоненко викладав студентам-механікам малювання.

Творче спілкування в колективі сприяло розвитку науки, становленню наукових шкіл, у тому числі школи механіків і математиків на механічному факультеті. Тут формується наукова школа В.Л. Кирпичова з гідростатики та теорії міцності; О.П. Котельникова – з теорії гвинтів; С.П. Шенберга та Г.І. Сухомела – з гідравліки; О.М. Динника та С.П. Тимошенка – з опору матеріалів та теорії пружності; М.Б. Делоне – з авіабудування, К.К. Симінського – з теорії втоми і міцності матеріалів, Є.О. Патона – з мостобудування, К.Г. Шиндлера –

дівного комплексу повністю підтвердив її життєздатність та перспективність.

Глибокі фундаментальні та загальноінженерні знання дають молодому фахівцю більш широкий науково-технічний світогляд та найменшою мірою «старіють» у нашому швидкозмінному прогресуючому технізованому світі. Вони надають більш широкі можливості в конкурентоспроможності на міжнародному ринку інженерної праці по вибраній та суміжних спеціальностях.

Перший випуск інженерів на факультеті відбувся у 1903 р. Із 109 осіб, які вступили на перший курс у 1898 р., дипломи отримали лише 10 студентів.

Випускники механічного відділення мали хороші знання та необхідну практику. Тому з перших років роботи за ними утверджувалася солідна репутація і вони без перешкод після випуску обіймали високі посади, ім-

плі професори Г.Д. Дубелір, Є.О. Патон та ін. Гурток мав власний статут, згідно з яким організувалася вся його робота. Було обрано керівництво гуртка. У листопаді 1906 р. за активного сприяння професорів М.Б. Делоне та М.А. Артем'єва був заснований гурток повітроплавання. Після Петербурзького аероклубу він став другою в країні авіалабораторією. Головою цього гуртка за статутом був директор КПІ, а віце-головою – студент механічного відділення В.Ф. Бобров. Уже через рік у роботі гуртка брали участь близько 200 студентів і викладачів. Гурток передплачував майже всі книги та журнали з повітроплавання, що тоді видавалися. Конструкторська робота розпочалася вже з наступного року. Ціла група гуртківців на чолі з проф. М.Б. Делоне будувала планери. Проте найактивнішою та найрезультативнішою виявилася секція літакобу-

Механічні майстерні, 1902 р.

Екзаменаційна комісія під головуванням Д.І. Менделєєва на першому випуску інженерів-механіків КПІ, 1903 р.

дальною та плідною. Невипадково з числа гуртківців вишла велика плеяда видатних інженерів і вчених, які прославили вітчизняну науку. Якщо взяти тільки авіакозмичний напрямок діяльності гуртківців механічного факультету, то тут слід відзначити наукову та конструкторську діяльність майбутніх генеральних конструкторів ракетної техніки академіків СРСР, двічі Героїв Соціалістичної Праці, лауреатів Ленінської та Державних премій С.П. Корольова та Л.В. Люльєва, В.М. Челомея; лауреатів Ленінської та Державних премій, генеральних конструкторів авіаційних двигунів академіків СРСР, Героїв Соціалістичної Праці А.М. Люльєва та О.О. Мікуліна; авіаконструкторів І.І. Сікорського, К.О. Калініна, Д.П. Григоровича, братів Олександра, Івана та Євгена Касьянєнків та ін. До талановитих випускників мехмашу КПІ, які все своє подальше життя присвятили авіакозмичній галузі, слід віднести також і відомого льотчика-полярника, Героя Радянського Союзу А.Н. Граціанського, заступника генерального конструктора О.К. Антонова.

На початку 30-х років КПІ був реорганізований у вісім самостійних інститутів, і цей поділ найбільшою мірою вплинув на долю механіко-машинобудівного факультету. Утворилися окремі вищі навчальні заклади: машинобудівний, енергетичний, авіаційний, інженерно-будівельний, інже-

нерів залізничного та водного транспорту, легкої промисловості, харчової промисловості, хіміко-технологічний. На базі механічного факультету було створено Київський машинобудівний інститут. У його складі залишилися факультет сільськогосподарського машинобудування та спеціальність «Авіабудування», яка потім стала основою (як сказано вище) для створення НАУ. При цьому на базі механічного факультету, крім машинобудівного інституту, були створені: борошномельна спеціальність в харчовому інституті (нині – Національний університет харчових технологій), основні спеціальності текстильного інституту (нині – Київський національний університет технологій і дизайну). Спеціальність «Теплові установки» переросла в теплоенергетичний факультет КПІ.

У червні 1934 р. постановою уряду машинобудівний, енергетичний та хіміко-технологічний інституті були знову об'єднані у складі Київського індустріального інституту ім. П.П. Поштішева. Машинобудівний факультет набув технологічного ухилу в металообробці, і майбутні інженери отримували фундаментальну фізико-математичну та загальноінженерну підготовку.

У 1935 р. на механічному факультеті КПІ з ініціативи видатного вченого-механіка та інженера-мостобудівника академіка АН УРСР, Героя Соціалістичної Праці Є.О. Патона була створена кафедра зварювального виробництва та започаткована підготовка інженерів-механіків за спеціальністю «Обладнання і технологія зварювального виробництва». Шляхом переведення студентів з інших спеціальностей сформуливали академічні групи зі зварювання на 2 і 3-му курсах, і вже у 1938 р. відбувся перший випуск інженерів-механіків за цією спеціальністю.

За період існування у складі механічного та механіко-машинобудівного факультету вищезазначена кафедра підготувала понад 2 тис. спеціалістів зі зварювання, багато її випускників стали відомими діячами науки і зварю-

вального виробництва. Серед випускників кафедри більше 220 кандидатів і 36 докторів технічних наук, відомі академіки НАН України Б.І. Медодар, І.К. Походня, С.І. Кучук-Яценко, К.А. Ющенко, Г.М. Григоренко та багато відомих керівників підприємств і організацій, головних спеціалістів.

У 1938 р. з метою скорочення факультету і спрощення керівництва із складу механіко-машинобудівного факультету було вилучено кафедри гідравліки, парових котлів, хімічного машинобудування і ливарного виробництва. Згодом кафедри ливарного виробництва знову повернули на механічний факультет. У 1940/1941 навчальному році було відкрито спеціальність «Автомобілі і автомобільний транспорт» (підготовка спеціалістів з цього фаху була припинена в КПІ у 1955 р.). Лекції з математики на ММФ читали всевітньо відомі вчені академік М.П. Кравчук і проф. О.С. Смогоржевський, з хімії – проф. В.О. Ізбеков, з теоретичної механіки – проф. І.Я. Штаєрман, з гідравліки – професори С.П. Шенберг та Г.І. Сухомел, з опору матеріалів – професори Ф.П. Белянкін і П.В. Рабцевич, з теорії машин і механізмів – проф. О.О. Псковський, з деталей машин – проф. В.Ф. Шульєв.

Але влітку 1941 р. навчання і робота перервала війна.

(Закінчення у наступному номері)

М.І. Бобир,
директор ММІ, д.т.н., професор

19–23 червня 2013 року в Кракові відбувся польсько-український турнір університетських команд з футболу «СтудентЄВРО – 2013». Його організаторами виступили Університетська спортивна спілка AZS у співпраці з Фондацією «Перспективи» з польської сторони і Комітет фізичного виховання і спорту Міністерства освіти і науки України – з української. Співорганізатором – Українсько-Польський центр НТУУ «КПІ». Турнір приймав Ягеллонський університет (м. Краків, Республіка Польща). Це один із найбільших і найповажніших польських вишів. Його засновано в 1364 р. і він є другим за віком у Центральній Європі.

Історія. Українські та польські спортсмени зішлись в поєдинках уже вчетверте. Перший «СтудентЄВРО» відбувся 10 вересня 2010 р. в українських містах, які готувалися приймати «ЄВРО 2012» – Львові, Донецьку, Харкові та Києві. Фінал пройшов у столиці України. Тоді перемогла команда Національного педагогічного університету ім. М.П. Драгоманова (м. Київ). Гри «СтудентЄВРО – 2011» проводилися в польських містах, які приймали «ЄВРО 2012», – Гданську, Познань, Вроцлав. У фінальному матчі, який відбувся у Варшаві, перемогла команда Університету Адама Міцкевича (м. Познань, Республіка Польща). Турнір «СтудентЄВРО – 2012» проходив у Києві. Перемогу виборола команда Національного університету державної податкової служби України.

Учасники. У чоловічому турнірі змагалися футболісти з восьми університетів. Україну представляли команди Національного педагогічного університету ім. М.П. Драгоманова, НТУУ «КПІ», Київського національного торговельно-економічного університету і Національного університету державної податкової служби України. Честь польських університетів відстоювали студенти Ягеллонського університету (м. Краків), Сілезького університету (м. Катовіце), Медичного коледжу Ягеллонського університету (м. Краків) і Гірничо-шахтарської академії (м. Краків).

Новинкою цього року «СтудентЄВРО» став жіночий турнір, участь у якому взяли команди Ягеллонського університету й Академії фізичної культури (м. Ченстохова) та Національного технічного університету нафти і газу (Івано-Франківськ, Україна) й Національного педагогічного університету ім. М.П. Драгоманова (м. Київ, Україна).

Урочисте відкриття турніру відбулося в залі засідань сенату Collegium Maius – найстаріший будівлі Ягеллонського університету. Учасників змагань привітали проф. Войцех Новак – ректор Ягеллонського університету і проф. Петро Мельник – ректор Національного університету державної податкової служби України. Бартоломеї Корпак – генеральний секретар Академічної спортивної спілки Польщі поінформували про спортивні контакти між студентами двох країн, а Вальдемар Сивінський – президент Польського освітнього фонду «Перспективи» презентував програму «Study in Poland», яка має на меті створення польсько-української «академічної автостради» – системи контактів, що сприяють науковому, студентському та спортивному обміну. Церемонія відкриття увінчалася

самодіяльним концертом, відвіданням музею Ягеллонського університету та де-густациєю університетських вин «Маїус» і «Новус».

Поєдинки. Футбольна команда КПІ мала два поєдинки з польськими суперниками – командою юніорів Кракова та командою медичного коледжу Ягеллонського університету, які виграла з рахунком 7:2 та 2:0 відповідно. На жаль, за правилами турніру до фіналу, в якому повинні грати команди різних країн, наші студенти не потрапили. Перше місце виборола команда Національного університету державної податкової служби України, яка перемогла юніорів Кракова, третіми стали «медики» Ягеллонського університету, вигравши серію пенальті у команди Київського педуніверситету. У фіналі жіноча команда з Ченстохова перемогла українських податківців, третє місце посіла команда медичного коледжу Ягеллонського університету, четверте – педуніверситету Києва.

Після закінчення фінальних матчів були вручені пам'ятні кубки і медалі. Церемонію провели проф. Марія Філіс – проректор Ягеллонського університету, проф. Анна Сусловець – проректор Національного університету державної податкової служби України та ін.

Враження. «Для нас цей турнір є важливим елементом програми розвитку міжнародних контактів польських університетських спортсменів з університетами східних країн-партнерів, – наголосив голова правління Університетської спортивної спілки Польщі, сенатор Республіки Польща проф. Марек Роцькі. – Проте цей турнір спрямований не лише на пропаганду спорту і здорового способу життя серед студентської молоді обох країн, але й на спільну промоцію наукових і навчальних досягнень університетів-учасників і налагодження контактів між студентами».

«Такий розвиток міжнародних контактів гарно вписується в програму просування інформації про польські університети за кордоном. Слід розуміти, що українці становлять найчисельнішу групу серед іноземних студентів у Польщі. Гра команд польських університетів у футбольному турнірі в Україні показала місцевим студентам інше, спортивне обличчя польських вишів. Українські однопілки на власні очі побачили, як виглядає студентське життя в Польщі, – поділилася Вальдемар Сивінський.

«СтудентЄВРО» – це набагато більше, ніж просто щорічний турнір університетських футбольних команд. Це вже подія, яка стала легендою, і в якій обов'язково треба брати участь. Це захід, у якому соціальна й академічна функція є настільки ж важливими, як і спортивна», – впевнений Бартоломеї Корпак, генеральний секретар Університетської спортивної спілки AZS.

А вже за рік – 5-й турнір «СтудентЄВРО», який відбудеться в Україні. У зв'язку з тим, що рівень турніру щороку зростає, організатори радять почати тренуватися вже сьогодні.

За інф. Українсько-Польського центру

СтудентЄВРО – 2013

ваний не лише на пропаганду спорту і здорового способу життя серед студентської молоді обох країн, але й на спільну промоцію наукових і навчальних досягнень університетів-учасників і налагодження контактів між студентами».

«Такий розвиток міжнародних контактів гарно вписується в програму просування інформації про польські університети за кордоном. Слід розуміти, що українці становлять найчисельнішу групу серед іноземних студентів у Польщі. Гра команд польських університетів у футбольному турнірі в Україні показала місцевим студентам інше, спортивне обличчя польських вишів. Українські однопілки на власні очі побачили, як виглядає студентське життя в Польщі, – поділилася Вальдемар Сивінський.

«СтудентЄВРО» – це набагато більше, ніж просто щорічний турнір університетських футбольних команд. Це вже подія, яка стала легендою, і в якій обов'язково треба брати участь. Це захід, у якому соціальна й академічна функція є настільки ж важливими, як і спортивна», – впевнений Бартоломеї Корпак, генеральний секретар Університетської спортивної спілки AZS.

А вже за рік – 5-й турнір «СтудентЄВРО», який відбудеться в Україні. У зв'язку з тим, що рівень турніру щороку зростає, організатори радять почати тренуватися вже сьогодні.

За інф. Українсько-Польського центру

УКРАЇНСЬКО-ПОЛЬСЬКИЙ ЦЕНТР ІНФОРМУЄ

VII КОНКУРС імені ЄЖИ ГЕДРОЙЦЯ на дипломні, магістерські та кандидатські роботи 2012/2013

У 2006 році з нагоди Року Єжи Гедройця Посольство Республіки Польща в Україні оголосило перший конкурс на найкращі дипломні, магістерські та кандидатські роботи, присвячені історії та сучасності Польщі, а також польсько-українським взаєминам.

Умови VII Конкурсу 2012/2013 залишаються такими ж, як і в попередні роки: потрібно надіслати роботу, присвячену історії та сучасності Польщі або польсько-українським взаєминам (в електронному та роздрукованому вигляді), короткий зміст цієї роботи (резюме або автореферат) та CV автора на адресу Посольства Польщі в Києві до **20 вересня 2013 р.**

Прийматимуться лише ті роботи, захист яких відбувся протягом 2012-2013 рр. Їх оцінюватиме міжнародне, польсько-українське журі. Передбачено по три премії у двох категоріях: для дипломних або магістерських робіт та для кандидатських робіт. Перша премія за кандидатську роботу становитиме 1000 євро, друга – 550, третя – 350. Перша премія за магістерську або дипломну роботу становитиме 350 євро, друга – 200, третя – 130. Найкращі роботи будуть надруковані у престижних наукових виданнях.

Контактна особа: Анна Кузьма, радник Посольства Республіки Польща в Україні, керівник сектору науки та освіти, тел.: (044) 230-07-08; e-mail: anna.kuzma@msz.gov.pl
Адреса Посольства РП: вул. Ярославів вал, 12, 01901 Київ.

Микола Адамович ДЕНИСЕНКО

З глибоким сумом сповіщаємо, що 27 червня 2013 року на 77 році, після тяжкої хвороби пішов з життя професор кафедри електропостачання ІЕЕ, доктор технічних наук, професор, заслужений викладач НТУУ «КПІ» Микола Адамович Денисенко.

Народився Микола Адамович у 1937 році в с. Ковака Гомельської області. У 1965 р. закінчив з відзнакою електроенергетичний факультет КПІ і був залишений на кафедрі теоретичних основ електротехніки для викладацької роботи асистентом; з 1968 р. – аспірант кафедри електричних мереж та систем КПІ. У 1971 р. захистив кандидатську дисертацію і працював асистентом цієї кафедри. З 1972 р. доцент кафедри електропостачання, а в 1989 р. його обрано на посаду професора цієї кафедри. У 1987–1989 рр. на запрошення німецької сторони працював доцентом Вищої технічної школи м. Вісмар, де закінчив розробку докторської дисертації, яку захистив у 1991 р.

Науковими інтересами М.А. Денисенка були електропостачання електрозварювальних виробництв, електричні навантаження, застосування стохастичного моделювання в електропостачальних системах. Розробки впроваджені на підприємствах України, Росії, Німеччини.

М.А. Денисенко автор понад 170 наукових праць, двох авторських свідоцтв. Під його керівництвом захищено чотири кандидатські дисертації у КПІ та п'ять у ФРН (спільне керівництво з проф. І. Хоффманном).

У 1965–1987 рр. на громадських засадах працював у газеті КПІ «Київський політехнік», де пройшов шлях від кореспондента до відповідального редактора.

Велику увагу М.А. Денисенко приділяв методичній роботі, викладав фахові курси «Електропостачання об'єктів», «Управління якістю електроенергії», «Спеціальні питання електропостачання».

Нагороджений медалями «В пам'ять 1500-річчя Києва», «Ветеран труда», нагрудними знаками «Победитель социалистического соревнования 1980 г.», «Изобретатель и рационализатор СССР», «Активист социалистического труда ГДР».

Пам'ять про М.А. Денисенка назавжди збережеться в серцях колег і друзів.

АНАТОЛІЙ ДМИТРОВИЧ ГОЛОТА

21 червня 2013 року не стало чудової, порядної людини, надійного товариша та люблячого голови родини Анатолія Дмитровича Голоти – к.т.н., доцента кафедри автоматизації енергосистем факультету електроенергетичної та автоматичної майже 50 років його науково-творчої та педагогічної діяльності віддано Національному технічному університету України «Київський політехнічний інститут».

Народився Анатолій Дмитрович 1936 року на Рівненщині, в бідній родині. Його батько – сільський інженер-самоук – займався будівництвом гребель, мостів та кам'яних будівель, а також ремонтом та обслуговуванням водяних та газогенераторних млинів у м. Радивиліві та всій округі. Передчасно помер під час німецької окупації, залишивши дружину з двома малолітніми синами.

А. Д. Голота належав до особливого покоління «дітей війни», його дитинство проходило у буремні воєнні та злиденні повоєнні роки, але прагнення до навчання переборювало всі негаразди. Після успішного закінчення сільської семирічки працював, як усі ровесники, у рідному колгоспі, а згодом за оргнабором був рекрутований до Донбасу, де в гірничо-промисловій школі здобув спеціальність «Машиніст вугільного комбайна». Потім працював машиністом та електрослюсарем, а паралельно навчався у вечірній школі робітничої молоді.

Служив у лавах Радянської армії, після демобілізації працював та навчався в Донецькому політехнічному інституті. У 1964 році перевівся до Київського політехнічного інституту, який успішно закінчив у 1967-му. Був направлений на Донбас, працював головним енергетиком шахтоуправління «Ремовське-Східне» № 4 тресту «Сніжне Антрацит».

Згодом вступив до аспірантури КПІ, де під час навчання створював і досліджував систему оперативного струму підвищеної частоти для управління та захисту в шахтних електричних мережах. За цією ж темою в 1974 році блискуче захистив кандидатську дисертацію.

Подальша наукова робота була пов'язана з дослідженням електричних мереж як середовища для передачі інформації. Роботи виконувалися згідно з постановами Уряду СРСР, їх результати було відзначено двома міжвідомчими преміями СРСР.

Після закінчення аспірантури працював науковим співробітником, асистентом, доцентом, викладав низку дисциплін: релейний захист та автоматика, телемеханіка, основи технічної творчості, а також новітній курс – нетрадиційні джерела отримання електроенергії.

У 1992 році був залучений до наукового дослідження техніко-економічних та економіко-організаційних проблем роботи електроенергетичних систем і мереж в умовах ринкових відносин між

виробниками та споживачами електроенергії. В результаті роботи колективом науковців була розроблена принципово нова методика обчислення плати за перетікання реактивної потужності між електропостачальними організаціями та споживачами з відповідним комплексом програмного забезпечення, затверджена Міністерством та впроваджена всіма суб'єктами енергоринку України на початку 2000-х років.

За час роботи в НТУУ «КПІ» Анатолій Дмитрович Голота опублікував понад 110 наукових і методичних праць у наукових журналах та збірниках, мав низку авторських свідоцтв та два патенти на винаходи. Підготував і видав кілька навчальних посібників, зокрема: «Основи технічної творчості», «Автоматика в електроенергетичних системах», «Струмообмежувальні реактори в електричних мережах та енергозбереження».

Доцент Голота володів двома іноземними мовами – німецькою та французькою (останню вивчив з нульового рівня у віці 40 років). З 1985 по 1988 роки був відряджений до Алжирської Народної Демократичної Республіки для викладацької роботи в університеті м. Батна. Працюючи в Алжирі, підготував та видав чотири навчальні посібники французькою мовою для вищої школи АНДР.

Наукову і викладацьку роботу Анатолій Дмитрович поєднував з громадською діяльністю, впродовж 15 років був віце-президентом Всеукраїнського товариства «Україна-Алжир», кілька років очолював профбюро факультету, був активним членом ВУТ «Просвіта».

Велика вимогливість насамперед до себе дозволяла йому бути вимогливим і до своїх численних студентів, до яких він ставився з великою повагою, вбачаючи в кожному особистість. Він чуйно ставився до кожного члена колективу, в якому працював, завжди був справедливим та доброзичливим, готовим прийти на допомогу.

А ще щиро любив Україну, досконало знав нашу історію та культуру, цікавився політикою та був справжнім, а не галасливим патріотом. Мав чудову дружну родину – дружину, дочці та сину, а також маленькій онучці дуже не вистачало його дотепних жартів та мудрих порад.

Розраду та душевний спокій Анатолій Дмитрович знаходив не лише в науковій роботі та книжках, а й у спілкуванні з природою, до найвіддаленіших куточків якої діставався на своєму перевіреному роками позашляховику УАЗ. Любив та добре знав ліс, був завзятим грибником, знався на птахів та інших лісових мешканцях. У своїй замській садибі на Київщині виростив чудовий сад, більшість дерев у якому щеплював власноруч.

Нині, коли душа його відлетіла у кращі світи, аби знайти там вічний спокій, Анатолій Дмитрович Голота залишив по собі добру і світлу пам'ять, яку надовго збережуть усі, хто його знав.

«КИЇВСЬКИЙ ПОЛІТЕХНІК»

газета Національного технічного університету України

«Київський політехнічний інститут»

<http://www.kpi.ua/kp>

✉ 03056, Київ-56
проспект Перемоги, 37
корпус № 1, кімната № 221
gazeta@kpi.ua
гол. ред. 406-85-95; ред. 454-99-29

Головний редактор
В.В.ЯНКОВИЙ

Провідні редактори

В.М.ІГНАТОВИЧ

Н.Є.ЛІБЕРТ

Д.Л.СТЕФАНОВИЧ

(керівник прес-центру
НТУУ «КПІ»)

Дизайн та комп'ютерна верстка

І.Й.БАКУН

Л.М.КОТОВСЬКА

Комп'ютерний набір

О.В.НЕСТЕРЕНКО

Коректор

О.А.КІЛІХЕВИЧ

Регістраційне свідоцтво Кі-130
від 21. 11. 1995 р.

Друкарня ТОВ «АТОПОЛ»,
м. Київ, бульвар Лепсе, 4

Тираж 2000

Відповідальність за достовірність
інформації несуть автори.
Позиція редакції не завжди збігається
з авторською.